

idare tarafından tesis edilen aşırı düşük teklif değerlendirme işlemleri incelendiğinde, ihalenin ikinci kısmında teklif bileşenleri dikkate alınarak teklif cetvelinde bulunan her bir iş kalemi için ayrı ayrı ayrıntılı açıklama istenildiği ancak bu ayrıntının isteklilerin eşit koşullarda açıklama yapmalarını mümkün kılacak şekilde belirtilmediği tespit edilmiş aşırı düşük teklif açıklaması sunan isteklilerin belgeleri incelendiğinde kimi isteklilerce anılan iş

kalemlerine ilişkin herhangi bir ayrıntıya yer vermeden, kimi isteklilerce ise ayrı ayrı gösterilmeden girdilerin teklif fiyata dâhil olduğu belirtilerek fiyat teklifi alma yoluna gidildiği, bir istekli tarafından da diğerlerinden farklı olarak vinç ücretinin ayrıca açıklandığı görülmüş idarece önemli maliyet bileşenlerinin, tüm istekliler için aynı unsurları içerecek ve isteklilerin eşit koşullarda açıklama yapabilmelerini temin edecek ölçüde

belirlenerek, aşırı düşük teklif sorgulamasının yeniden gerçekleştirilmesi gerektiği sonucuna ulaşılmıştır

İhale itirazın şikayet konusu

İhale üzerinde bırakılan isteklinin aşırı düşük teklif açıklamalarında üçüncü kişilerden alınan fiyat tekliflerini kullandığı ancak teklif aldığı üçüncü kişinin ticari faaliyetlerine yeni başladığı, malzemelerinin stoğunda bulunmadığı, teklif ettikleri fiyatla malzemeyi tedarik edemeyeceği, meslek mensubu onaylarının usulüne uygun olmadığı, açıklama yapılan malzemelerle teknik şartnamedeki malzemelerin aynı olmadığı, bu nedenle anılan isteklinin teklifinin kabul edilmesinin kamu ihale mevzuatına aykırı olduğu,

KİK Kararı

4734 sayılı Kanun'un aşırı düşük teklifler başlıklı 38'inci maddesine göre ihale komisyonunun verilen teklifleri anılan Kanunun 37'nci maddesine göre değerlendirdikten sonra, diğer tekliflere veya idarenin tespit ettiği yaklaşık maliyete göre teklif fiyatı aşırı düşük olanları tespit edeceği, bu teklifleri reddetmeden önce, belirlediği süre içinde teklif sahiplerinden teklifte önemli olduğunu tespit ettiği bileşenler ile ilgili ayrıntıları yazılı olarak isteyeceği, sunulan açıklamaların verilen hizmetin ekonomik olması, teklif sahibinin hizmetin temini işinin yerine getirilmesinde

kullanacağı avantajlı koşullar ve teklif edilen hizmet işinin özgünlüğü çerçevesinden değerlendirileceği; Kamu İhale Kurumunun bu maddenin uygulanmasında; aşırı düşük tekliflerin tespiti, değerlendirilmesi ve ekonomik açıdan en avantajlı teklifin belirlenmesi amacıyla sınır değer veya sorgulama ölçütleri ya da ortalamalar belirlemeye yetkili olduğu hüküm altına alınmıştır. Benzer düzenlemeler Hizmet Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinde de bulunmaktadır.

Kamu İhale Genel Tebliğinin hizmet alımı ihalelerinde aşırı düşük teklif açıklamasını düzenleyen 79.1 ve devamındaki maddelerde, Kanun'un Kamu İhale Kurumuna verdiği yetki çerçevesinde aşırı düşük tekliflerin tespit edilmesi ve bu teklif bedellerinin açıklanmasına ilişkin somut düzenlemeler yapılmıştır. Anılan düzenlemeler gereğince isteklilerin üçüncü kişilerden alınan fiyat teklifleri, merkezi kamu kurum ve kuruluşları tarafından ülke çapında sunulan mal ve hizmetlere ilişkin fiyatlar, kamu kurum ve kuruluşları tarafından ilan edilen fiyatlar, ticaret borsası fiyatları, toptancı hal fiyatları, özel veya münhasır hak sahibi kuruluşların uyguladığı fiyatlar, isteklinin kendi ürettiği, aldığı veya sattığı mallara ilişkin fiyatlar ve isteklinin ortağı olduğu tüzel kişiye ait işletmeden mal çekmesiyle oluşan emsal bedel kullanılarak tekliflerini açıklayabilecekleri kurala bağlanmıştır.

Aktarılan mevzuattan hareketle, 4734 sayılı Kanun kapsamında yürütülen ihalelerde, aşırı düşük olarak tespit edilen teklifin, kural olarak reddedileceği, ancak bu işlemden önce yapılacak sorgulama sonucunda, isteklinin, ihale konusu yapım işine ilişkin, ekonomik bir yöntemle sahip olması, seçilen teknik çözüm sayesinde avantajlı koşullarının bulunması ve teklif edilen hizmet alımının özgünlüğü gibi üç ana konunun tamamı ya da herhangi bir çerçevesinde açıklama sunacağı, bu konudaki ispat külfetinin istekliden olduğu, açıklamaya ilişkin olarak Kamu İhale Genel Tebliğindeki usullerin esas alınacağı,

açıklama yapılırken ilgilinin maliyet bileşenlerine ilişkin bilgi ve belgelere dayanan bir yöntem kullanılacağı, konuyla ilgili düzenlemeler çerçevesinde yapılmayan açıklamaların geçerli kabul edilmesine hukuki olanak bulunmadığı anlaşılmaktadır.

İncelenen ihale, iki kısımdan oluşan İzmir Büyükşehir Belediyesinin Çalışmalarının Tanıtılması ve Duyurulmasına Yönelik Basım Asımı hizmet alımı işi olup, 16/3/2020 tarihinde yapılan ihaleye itirazın şikayete konu ikinci kısımda beş istekli katılmış, bu isteklilerin teklifleri geçerli olarak tespit edilmiş, Kamu İhale Genel Tebliği gereği tespit edilen aşırı düşük teklif sınır değerinin altında teklif bedeli sunan dört istekliden ikinci kısmı oluşturan 32 birim fiyat için aşırı düşük teklif açıklaması talep edilmiş, talep yazısında hizmetin kağıt, baskı ve işçilik maliyetleri de dikkate alınarak her bir iş kalemi için ayrıntılı açıklama yapılacağı belirtilmiş, isteklilerden üçü açıklamalarını idareye sunmuş ve ihale komisyonu tarafından yapılan değerlendirmede sunulan açıklamaların kamu ihale mevzuatında yer alan kurallara uygun olduğu değerlendirilerek ihalenin ikinci kısmı Hermes Dijital Baskı Matbaacılık Reklam Tasarım Tanıtım San ve Tic. Ltd. Şti. üzerinde bırakılmıştır. Başvuru sahibi, ihale üzerinde bırakılan isteklinin aşırı düşük teklif açıklamalarında üçüncü kişilerden alınan fiyat tekliflerini kullandığı ancak teklif aldığı üçüncü kişinin ticari faaliyetlerine yeni başladığı, malzemelerinin stoğunda bulunmadığı, teklif ettikleri fiyatla malzemeyi tedarik edemeyeceği, meslek mensubu onaylarının usulüne uygun olmadığı, açıklama yapılan malzemelerle teknik şartnamedeki malzemelerin aynı olmadığı, bu nedenle anılan isteklinin teklifinin kabul edilmesinin kamu ihale mevzuatına aykırı olduğu iddiası ve gerekçeleriyle itirazın şikayet başvurusunda bulunmuştur.

Başvuru sahibinin yukarıda özetlenen iddiası ve gerekçeleri çerçevesinde idare tarafından tesis edilen aşırı düşük teklif değerlendirme işlemleri incelendiğinde, isteklilere gönderilen sorgulama yazısında ihalenin ikinci kısmında kağıt, baskı ve işçilik teklif bileşenleri dikkate alınarak teklif cetvelinde bulunan her bir iş kalemi için ayrı ayrı ayrıntılı açıklama istenildiği ancak bu ayrıntının isteklilerin eşit koşullarda açıklama yapmalarını mümkün kılacak şekilde belirtilmediği tespit edilmiştir. Nitekim ihalede aşırı düşük teklif açıklaması sunan isteklilerin belgeleri incelendiğinde, kimi isteklilerce anılan iş kalemlerine ilişkin herhangi bir ayrıntıya yer vermeden, kimi isteklilerce ise ayrı ayrı gösterilmeden girdilerin teklif fiyata dâhil olduğu belirtilerek fiyat teklifi alma yoluna gidildiği, bir istekli tarafından da diğerlerinden farklı olarak vinç ücretinin ayrıca açıklandığı görülmüştür.

Yukarıda aktarılan gerekçeler doğrultusunda, idarece önemli maliyet bileşenlerinin, tüm istekliler için aynı unsurları içerecek ve isteklilerin eşit koşullarda açıklama yapabilmelerini temin edecek ölçüde belirlenerek, aşırı düşük teklif sorgulamasının yeniden gerçekleştirilmesi gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

KİK KARARI No

Toplantı No	: 2020/027
Gündem No	: 7
Karar Tarihi	: 17.06.2020
Karar No	: 2020/UH.II-1062